

Weinig mensen hebben baat bij een **flexibele AOW-leeftijd**

Flexibilisering van de AOW-leeftijd heeft nauwelijks toegevoegde waarde. Bij een flexibele AOW-leeftijd kan niemand meer dan een jaar eerder met pensioen dan nu. Weinig mensen zullen er bovendien gebruik van maken, omdat de meesten niet op een sociaal minimum willen leven. Dat blijkt uit onderzoek van SEO Economisch Onderzoek in opdracht van het ministerie van SZW.

Zelf bepalen wanneer je met pensioen gaat, staat hoog op de politieke agenda. In Nederland wordt de AOW-leeftijd in stappen verhoogd naar **67 jaar in 2021**. Maar wanneer willen mensen met pensioen? Dat verschilt individueel. Daarom lijkt een flexibele AOW-leeftijd een logische gedachte.

Wanneer met pensioen?

Eerder met pensioen

De meeste mensen willen eerder met pensioen dan de AOW-leeftijd. Mensen met een eigen huis, een partner met inkomen en mensen met een relatief lage levensverwachting kiezen vaker om eerder te stoppen met werken.

Niet eerder met pensioen

Voorals mensen met een relatief lage opleiding, laag inkomen en weinig vermogen kunnen niet eerder dan de AOW-leeftijd met pensioen. Degenen die niet eerder met pensioen kunnen verrichten vaker fysiek zwaar werk.

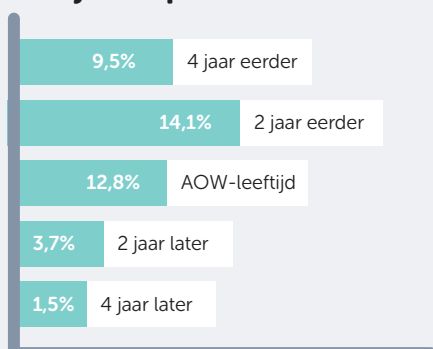

Deeltijdpensioen

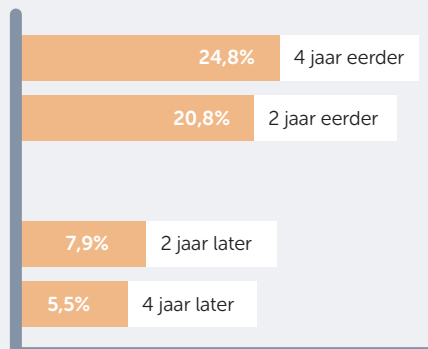
Opvallend is dat veel mensen met deeltijdpensioen willen, maar dit niet doen. De belangrijkste belemmering is een gebrek aan kennis van de mogelijkheden en consequenties. Werkgevers zijn ook niet altijd happig op deeltijdpensioen.

Wanneer willen mensen met pensioen?

Voltijd met pensioen

Deeltijd met pensioen

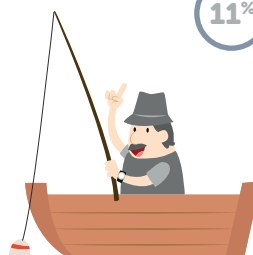
Bij een flexibele AOW-leeftijd kan niemand meer dan vier maanden eerder met pensioen

i

Flexibilisering AOW-leeftijd

In 2016 werd een initiatiefwetsvoorstel ingediend tot flexibilisering van de AOW-leeftijd. Het wetsvoorstel geeft de mogelijkheid om de AOW-uitkering twee jaar eerder en tot vijf jaar later te laten ingaan. Voorwaarde is dat het inkomen bij eerder opnemen van de AOW niet onder het sociaal minimum zakt. Een flexibele AOW-leeftijd zet echter weinig zoden aan de dijk, zo blijkt.

11%

Huidige AOW:
0 maanden eerder met pensioen

Met flexibele AOW:
4 maanden eerder met pensioen

6%

Huidige AOW:
1-12 maanden eerder met pensioen

Met flexibele AOW:
Nog eens 4 maanden eerder met pensioen
(4-16 maanden eerder met pensioen)

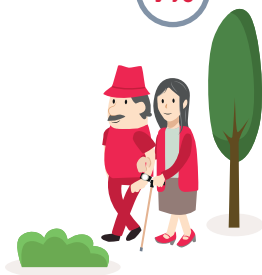
7%

Huidige AOW:
12-24 maanden eerder met pensioen

Met flexibele AOW:
Nog eens 3,6 maanden eerder met pensioen
(15,6-27,6 maanden eerder met pensioen)

7%

Huidige AOW:
24-36 maanden eerder met pensioen

Met flexibele AOW:
Nog eens 3,2 maanden eerder met pensioen
(27,2-39,2 maanden eerder met pensioen)

69%

Huidige AOW:
>36 maanden eerder met pensioen

Met flexibele AOW:
Nog eens 2,8 maanden eerder met pensioen
(>38,8 maanden eerder met pensioen)

Een flexibele AOW-leeftijd biedt werkenden weinig soelaas.

Hoe komt dat?

1 De meeste mensen kunnen nu al eerder of later met pensioen

Het huidige pensioensysteem biedt werkenden al de mogelijkheid om eerder met pensioen te gaan wanneer zij voldoende aanvullend pensioen hebben opgebouwd. Een derde van de werkenden doet dat ook – met name mensen met een hoger inkomen.

Nu heeft **83 procent** van de werkenden voldoende aanvullend pensioen opgebouwd om minimaal een jaar eerder met pensioen te gaan zonder onder het sociaal minimum te komen. Bijna **70 procent** van de werkenden kan meer dan drie jaar eerder met pensioen zonder onder het sociaal minimum te komen. Een flexibele AOW-leeftijd voegt hier **vier maanden** aan toe.

2 Door een flexibele AOW-leeftijd slechts vier maanden eerder met pensioen

Elf procent van de werkenden kan nu niet eerder dan op AOW-leeftijd met pensioen, en hooguit **vier maanden eerder** bij een flexibele AOW-leeftijd. **Zes procent** kan nu een maand tot een jaar eerder met pensioen, terwijl zij met een flexibele AOW-leeftijd **vier maanden tot 16 maanden** eerder met pensioen kunnen.

Voorals mens met een lager inkomen en zelfstandigen die te weinig aanvullend pensioen opbouwen, gaan nu ongewild niet eerder met pensioen. Zij treden vaker uit via een arbeidsongeschiktheids- of werkloosheidsuitkering. Met een flexibele AOW-leeftijd kunnen zij weliswaar iets eerder met pensioen, maar weinigen zullen dit doen. Dat betekent namelijk dat zij op een sociaal minimum moeten leven.

Een flexibele AOW-leeftijd levert een hardwerkende bouwvakker dus per saldo weinig op.

3 Een flexibele AOW-leeftijd heeft geen baten

Een flexibele AOW-leeftijd heeft geen invloed op de feitelijke keuze van de pensioenleeftijd, zo blijkt uit een enquête onder werkenden. Een flexibele AOW-leeftijd beïnvloedt de arbeidsparticipatie niet. Mensen zullen mogelijk wel hun AOW eerder opnemen als dit mogelijk wordt, maar ze doen dit dan in plaats van hun aanvullend pensioen eerder opnemen.

Daardoor heeft een flexibele AOW-leeftijd geen baten in de vorm van meer vrije tijd. Al met al zijn de baten van een flexibele AOW-leeftijd afwezig. Er zijn alleen kosten voor de samenleving. Die kosten bestaan vooral uit uitvoeringskosten voor de SVB en pensioenuitvoerders en advieskosten voor burgers.